

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
КАФЕДРА БЕЛАРУСКАГА МОВАЗНАЎСТВА

Анатацыя да дыпломнай работы

**Маўленчае выразэнне камічнага
ў беларускай драматургіі
(на матэрыяле твораў Кандрата Крапівы)**

Нагель Ірына Анатольеўна

Навуковы кіраўнік:
кандыдат педагагічных навук дацэнт
Якуба С. М.

Мінск, 2023

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: 83 старонкі, асноўны тэкст – 69 старонак, 53 крыніцы, 3 дадаткі.

Ключавыя словы: КАМІЧНАЕ, ВЕРБАЛЬНЫЯ СРОДКІ СТВАРЭННЯ КАМІЧНАГА, НЕСПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫЯ СРОДКІ, СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫЯ СРОДКІ, ЛЕКСІЧНЫЯ СРОДКІ, ФРАЗЕАЛАГІЧНЫЯ СРОДКІ, ПАРЭМІЯЛАГІЧНЫЯ СРОДКІ, КАЛАМБУР, ІРАНІЗМЫ.

Аб’ект даследавання: мова камедыі Кандрата Крапівы «Хто смяецца апошнім», «Мілы чалавек», «Брама неўміручасці».

Прадмет даследавання: неспецыялізаваныя і спецыялізаваныя сродкі вербальнай рэалізацыі камічнага ў камедыях Кандрата Крапівы «Хто смяецца апошнім», «Мілы чалавек», «Брама неўміручасці».

Мэта дыпломнай работы – даследаваць неспецыялізаваныя і спецыялізаваныя сродкі стварэння камічнага эфекту ў камедыях Кандрата Крапівы «Хто смяецца апошнім», «Мілы чалавек», «Брама неўміручасці».

Метады даследавання: метады суцэльнай выбаркі, класіфікацыі, семантычнага аналізу, сістэмна-апісальны метады, прыём колькасных падлікаў.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. Навуковая навізна дыпломнай работы заключаецца ў комплексным даследаванні неспецыялізаваных і спецыялізаваных сродкаў вербальнай рэалізацыі камічнага ў камедыях К. Крапівы «Хто смяецца апошнім», «Мілы чалавек», «Брама неўміручасці». У выніку даследавання акрэслены навуковыя падыходы да вывучэння маўленчых сродкаў стварэння камічнага; вызначаны і класіфікаваны неспецыялізаваныя і спецыялізаваныя маўленчыя сродкі стварэння камічнага; даследаваны неспецыялізаваныя лексічныя, фразеалагічныя, парэміялагічныя сродкі вербальнай рэалізацыі камічнага; ахарактарызаваны такія спецыялізаваныя сродкі стварэння камічнага, як каламбур і іранізмы; паказана роля неспецыялізаваных і спецыялізаваных сродкаў стварэння гумару і сатыры ў камедыях К. Крапівы.

Практычная значнасць. Матэрыялы дыпломнай работы могуць быць выкарыстаны пры распрацоўцы зместу факультатывных заняткаў, спецкурсаў і спецсемінараў, накіраваных на даследаванне маўленчай рэалізацыі камічнага ў беларускай літаратуры, пры навучанні беларускай мове ва ўстановах агульнай сярэдняй і вышэйшай адукацыі.

Апрацацыя матэрыялаў даследавання праходзіла на 79-й (2022 г.) і 80-й (2023 г.) навуковых канферэнцыях студэнтаў і аспірантаў БДУ.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 83 страницы, основной текст – 69 страниц, 53 источника, 3 приложения.

Ключевые слова: КОМИЧЕСКОЕ, ВЕРБАЛЬНЫЕ СРЕДСТВА СОЗДАНИЯ КОМИЧЕСКОГО, НЕСПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫЕ СРЕДСТВА, СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫЕ СРЕДСТВА, ЛЕКСИЧЕСКИЕ СРЕДСТВА, ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ СРЕДСТВА, ПАРЕМИОЛОГИЧЕСКИЕ СРЕДСТВА, КАЛАМБУР, ИРОНИЗМЫ.

Объект исследования: язык комедий Кондрата Крапивы «Кто смеется последним», «Милый человек», «Врата бессмертия».

Предмет исследования: неспециализированные и специализированные средства словесной реализации комического в комедиях Кондрата Крапивы «Кто смеется последним», «Милый человек», «Врата Бессмертия».

Цель дипломной работы – исследовать неспециализированные и специализированные средства создания комического в комедиях Кондрата Крапивы «Кто смеется последним», «Милый человек», «Врата Бессмертия».

Методы исследования: метод сплошной выборки, классификации, семантического анализа, системно-описательный и метод количественных подсчетов.

Полученные результаты и их новизна. Научная новизна дипломной работы заключается в комплексном исследовании неспециализированных и специализированных средств словесной реализации комического в комедиях Кондрата Крапивы «Кто смеется последним», «Милый человек», «Врата бессмертия». В результате исследования определены научные подходы к изучению средств создания комического; определены и классифицированы неспециализированные и специализированные языковые средства создания комического; исследованы неспециализированные лексические, фразеологические и паремиологические средства словесной реализации комического: охарактеризованы такие специализированные средства создания комического, как каламбур и иронизмы; показана роль неспециализированных и специализированных средств создания юмора и сатиры в комедиях Кондрата Крапивы.

Практическая значимость. Материалы дипломной работы могут быть использованы при разработке содержания факультативных занятий, спецкурсов и спецсеминаров, направленных на исследование языковой реализации комического в белорусской литературе, при обучении белорусскому языку в учреждениях общего среднего и высшего образования.

Апробация материалов исследования проходила на 79-й (2022 г.) и 80-й (2023 г.) научных конференциях студентов и аспирантов БГУ.

ABSTRACT

Thesis: 83 pages, body text – 69 pages, 53 references, 3 appendixes.

Keywords: COMIC, VERBAL MEANS OF CREATING COMIC, NON-SPECIALIZED MEANS, SPECIALIZED MEANS, LEXICAL MEANS, PHRASEOLOGICAL MEANS, PAREMIOLOGICAL MEANS, PUN, IRONISMS.

The object of the research: the language of Kondrat Krapiva's comedies "Who laughs last", "Lovely Man", "The Gates of Immortality".

The subject of the research: non-specialised and specialised means of verbal realisation of the comic in Kondrat Krapiva' comedies "Who laughs last", "Lovely Man", "The Gates of Immortality".

The purpose of the research is to explore non-specialised and specialised means of creating a comic effect in the comedies of Kondrat Krapiva "Who laughs last", "Lovely Man", "The Gates of Immortality".

Research methods: the method of continuous sampling method, classification, semantic analysis, system-descriptive method, quantitative counting techniques.

The results obtained and their novelty. The academic novelty of the thesis lies of the thesis consists of a comprehensive study of non-specialised and specialised means of verbal realisation of the comic in Kondrat Krapiva's comedies "Who laughs last", "Lovely Man", "The Gates of Immortality".

As a result of the study, scientific approaches to the study of verbal means of creating comic were defined; non-specialised and specialised speech means of creating comic material were defined and classified; non-specialised lexical phraseological and paremiological means of verbal realization of the comic were investigated: such specialized means of creating the comic as puns and ironies are characterized; the role of non-specialised and specialised means of creating humour and satire in Kondrat Krapiva's comedies was demonstrated.

Practical significance. The materials of the thesis can be used in the development of the content of elective classes, special courses and special seminars aimed at the study of the verbal realization of the comic in belarusian literature, teaching the Belarusian language in institutions of secondary and higher education.

The materials of the study were approbated at the 79th (2022) and 80th (2023) undergraduate and postgraduate scientific conferences of BSU.